

PRESSEMEDDELELSE NR. 116/24

Luxembourg den 29. juli 2024

Domstolens dom i sag C-119/23 | Valančius

Udnævnelse af dommere ved Unionen: En medlemsstat kan blandt de kandidater, der er opført på en liste, som er opstillet af en national gruppe af uafhængige eksperter, indstille en anden end den bedst placerede kandidat på denne liste, forudsat at den indstillede kandidat opfylder de krav, der er fastsat i traktaterne

En medlemsstats regering, som har nedsat en gruppe af uafhængige eksperter til at vurdere kandidaterne til embedet som dommer ved Den Europæiske Unions Ret og til at opstille en rangordnet liste over de kandidater, der opfylder de krav om uafhængighed og faglige kvalifikationer, der er fastsat i traktaterne ¹, kan blandt de kandidater, der er opført på denne liste, indstille en anden end den bedst placerede kandidat, forudsat at den indstillede kandidat opfylder disse krav.

Virgilijus Valančius blev udnævnt til dommer ved Den Europæiske Unions Ret i 2016. Efter udløbet af hans embedsperiode i 2019 offentliggjorde den litauiske regering en indkaldelse af ansøgninger og vedtog en procedure for udvælgelse af en kandidat til dette embede. I overensstemmelse med denne procedure opstillede en arbejdsgruppe, der overvejende bestod af uafhængige eksperter, en rangordnet liste over kandidater i faldende rækkefølge efter opnåede point. Den bedst placerede kandidat på den rangordnede liste var Virgilijus Valančius. Ved afgørelse af 4. maj 2022 indstillede den litauiske regering den næstbedst placerede kandidat på den rangordnede liste som kandidat til embedet som dommer ved Retten. Efter at artikel 255-udvalget ² havde afgivet en negativ udtalelse vedrørende denne kandidat, indstillede den litauiske regering ved afgørelse af 19. april 2023 den tredjebedst placerede kandidat på den rangordnede liste, nemlig Saulius Lukas Kalėda, som kandidat til dette embede. Ved afgørelse af 15. september 2023 udnævnte medlemsstaternes regeringer efter en positiv udtalelse fra artikel 255-udvalget Saulius Lukas Kalėda til dommer ved Retten.

Virgilijus Valančius har anlagt sag ved den regionale domstol i forvaltningsretlige sager i Vilnius (Litauen) med påstand om annullation af de to afgørelser om indstillinger fra den litauiske regering. Eftersom denne regionale domstol er i tvivl om, hvilken betydning EU-retten har for de nationale procedurer for indstilling af kandidater til embederne som dommer ved Retten, har den forelagt Domstolen spørgsmål herom.

Domstolen påpeger i sin dom, at **kravet om domstolenes uafhængighed** konkretiserer den grundlæggende værdi, der består i respekt for retsstaten, og som er fastsat i artikel 2 TEU, idet **dette krav både er et krav på EU-retligt plan til bl.a. dommerne ved Retten og på medlemsstatsplan** til de nationale domstole. Domstolen udleder heraf, at de materielle betingelser og den processuelle fremgangsmåde for udnævnelse af dommere ved Retten skal gøre det muligt at **udelukke enhver rimelig tvivl** hos borgerne med hensyn til, **at disse dommere opfylder de krav til uafhængighed og faglige kvalifikationer**, der er fastsat i artikel 19 TEU og artikel 254 TEUF, og som er nødvendige for at udøve embedet som dommer ved Retten. Med henblik herpå er det bl.a. nødvendigt at **sikre integriteten af hele proceduren for udvælgelse af dommere ved Retten** og dermed af resultatet af proceduren **i hver af de tre**

faser, som denne procedure består af.

Hvad for det første angår den nationale fase for indstilling af en kandidat til embedet som dommer ved Retten er Domstolen af den opfattelse, at det i mangel af specifikke EU-retlige bestemmelser i denne henseende tilkommer hver enkelt medlemsstat at fastsætte den processuelle fremgangsmåde for indstilling af en kandidat. Hver medlemsstat kan derfor **frit vælge, om den vil fastsætte en procedure** for udvælgelse og indstilling af en kandidat. Den processuelle fremgangsmåde må imidlertid ikke give anledning til rimelig tvivl hos borgerne om, at den indstillede kandidat opfylder de krav, der er fastsat i traktaterne. Den omstændighed, at repræsentanter for den lovgivende eller den udøvende magt deltager i proceduren for udnævnelse af dommere, kan ikke i sig selv rejse en sådan rimelig tvivl. **Uafhængige rådgivende organers deltagelse og det forhold, at national ret fastsætter en begrundelsespligt**, kan imidlertid bidrage til at gøre udnævnelsesproceduren mere objektiv. Hvad angår de materielle betingelser for indstillingen af kandidaterne råder **medlemsstaterne** over en vid skønsmargen ved fastlæggelsen af disse betingelser. Ikke desto mindre skal de – uanset hvilken processuel fremgangsmåde der anvendes i denne henseende – **sikre, at de indstillede kandidater opfylder de krav om uafhængighed og faglige kvalifikationer**, der er fastsat i traktaterne.

Når en medlemsstat har fastsat en procedure for udvælgelse af kandidater til embedet som dommer ved Retten, hvor en gruppe, der består af uafhængige eksperter, har til opgave at opstille en rangordnet liste over de kandidater blandt disse, der opfylder de krav, der er fastsat i traktaterne, og at anbefale den bedste placerede kandidat, er den omstændighed alene, at denne medlemsstats regering beslutter at indstille en anden kandidat på denne liste end den bedst placerede, ikke i sig selv tilstrækkelig til at konkludere, at denne indstilling kan give anledning til rimelig tvivl med hensyn til den indstillede kandidats opfyldelse af disse krav.

Hvad dernæst angår den anden fase, som proceduren for udvælgelse af dommere ved Retten består af, nemlig den fase, som involverer **artikel 255-udvalgets deltagelse**, præciserer Domstolen, at dette udvalg ved vedtagelsen af udtalelsen **skal efterprøve, om den indstillede kandidat til embedet som dommer ved Retten opfylder de krav om uafhængighed og faglige kvalifikationer**, der er fastsat i traktaterne. I denne henseende kan artikel 255-udvalget anmode den regering, som har fremsat forslaget, om at fremsende supplerende oplysninger eller andre elementer, som udvalget finder nødvendige.

Hvad endelig angår den tredje fase af proceduren for udvælgelse, som består af den **afgørelse om udnævnelse, som medlemsstaternes regeringer vedtager**, fremhæver Domstolen, at **det ligeledes kollektivt påhviler disse regeringer at sikre overholdelsen af disse krav**, når de, henset til udtalelsen fra artikel 255-udvalget, beslutter at udnævne den kandidat, som en af disse regeringer har indstillet, til dommer ved Retten. Når kandidaten først er udnævnt, bliver den pågældende således dommer ved en af Unionens retsinstanser og repræsenterer ikke den medlemsstat, som har indstillet vedkommende.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse. Denne afgørelse er på tilsvarende måde bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen og eventuelt et resumé af dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎(+32) 2 2964106

Følg Domstolen online!

Direktoratet for Kommunikation
Kontoret for Presse og Information

curia.europa.eu

¹ Det fremgår af artikel 19, stk. 2, tredje afsnit, TUE, at »[t]il dommere og generaladvokater ved Domstolen og dommere ved Retten vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som opfylder betingelserne i artikel 253 [TEUF] og 254 [TEUF]. De udnævnes af medlemsstaternes regeringer ved fælles overenskomst for et tidsrum af seks år«. Artikel 254, stk. 2, TEUF fastsætter, at til dommer ved Retten »vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som har de nødvendige kvalifikationer til at varetage høje retslige funktioner«.

² I henhold til artikel 255 TEUF »nedsættes [der] et udvalg, der skal afgive udtalelse om kandidaternes kvalifikationer til at udøve embederne som dommer og generaladvokat ved Domstolen og Retten, inden medlemsstaternes regeringer foretager udnævnelser [...]«.